

Samfundskontrakten

*Af: Ralf Hemmingsen, Thomas Bjørnholm og Lykke Friis
Bragt i Uniavisen, d. 21. maj 2015*

Da Kristian Helin opdagede en ny proteinfamilie i sit laboratorium på KU, anede han næppe, at det ville føre til et salg på 444 mio. kr. fra et amerikansk firma til investorerne bag den kommercielle del af projektet. I dag kan alle se værdien af forskningen. Målt i kroner eller målt i det omfang at opdagelsen - måske - kan bruges til behandling af kræft. Vi kan aldrig vide, hvad viden kan bruges til. Sådan er grundforskningens uregerlige natur. Sådan er universitetet.

Set i dette - oplysningens - klare lys er det selvindlysende, at universitetet ikke har et forklaringsproblem. Men snart er der valg til Folketinget og dermed forstærkes tendensen til, at det håndgribelige vinder over det komplicerede i TV-debatternes sekund-retorik. Og når valgkampen engang er overstået og man optæller de hyppigst anvendte gloser, vil "universitet" næppe være topscorer i konkurrence med "terrorbekæmpelse" eller "dagpenge".

Derfor har universiteterne en særlig forpligtelse til at minde om, dét man kunne kalde en samfundskontrakt: Forskning og uddannelse bør ikke opfattes som en dyr udgiftspost på en ombejlet finanslov, men en nødvendig investering i en ukendt fremtid. På KU overholder vi vores del af kontrakten på flere måder: Med uddannelse af mange og dygtige kandidater som det mest synlige bevis – baseret på den fremragende forskning. Vi overfører ny viden til offentlige institutioner og private virksomheder gennem samarbejder, publikationer, patenter og etablering af nye virksomheder, som f. eks. den med Helins proteinfamilie – og så altså naturligvis via alle der kommer ud fra KU med en uddannelse.

Dernæst skal vi inden valgkampen minde om universitetets eksistensbetingelser. For det første bør vores midler fortsat bevilliges med samme langsigtede perspektiv som forskningens. Og hvis vi skal konkurrere med de gode universiteter i Storbritannien og USA og de nye akademiske højdespringere i Kina, Singapore eller Sydkorea, skal vi også have bare nogenlunde de samme midler til rådighed.

For det andet opstår de største gennembrud, når forskere og studerende kan tænke frit. Det taler for mindre politisk styring og mere

selvstyre - mest påtrængende at KU får bygningssejle på linje med DTU, CBS og mange andre uddannelsesinstitutioner.

Og for det tredje skal KU have mulighed for at styrke uddannelseskvaliteten uden at der kun fokuseres på fremdrift. Vi har naturligvis selv det allerstørste ansvar, og vi er i gang med bl.a. at øge timetallet, styrke undervisernes pædagogiske evner og en taskforce ser på, hvordan studerende får feed-back. Samtidig skal vi også bygge bro til arbejdsmarkedet – ikke mindst i en situation med høj ledighed. Men det haster altså med at få gennemført et serviceeftersyn af fremdriftsreformen.

Når det er sagt, er det selvfølgelig også politikernes ansvar at fastlægge rammerne for, at universiteterne fortsat kan tilbyde gode uddannelser: tag taxametertaksterne, som bør afspejle de faktiske omkostninger på alle uddannelser.

For nogle uger siden var den tyske kansler Angela Merkel på KU, hvor hun stillede op til europapolitisk debat. Den tidligere forsker fra Leipzig demonstrerede ved den lejlighed et vist akademisk sindelag. Ikke kun fordi hun brugte så lang tid på KU i et tætpakket dagsprogram. Men også da hun kom med denne opfordring til de studerende: "Gucken Sie über den Tellerrand" - se ud over tallerken-kanten eller næsetippen, som vi ville sige på dansk. Det kunne også tjene som mottoet for universitetets samfundskontrakt.